

Barcelona - Tarragona

El més destacat:

- Barcelona
- Montserrat
- El Penedès
- Costa Barcelona i Sitges
- Ruta del Cister (Monestir de Santes Creus)
- Tarragona

Tram 1: Barcelona-Tarragona - 462 km - 6

etapas

- Barcelona ciutat
- De Barcelona a Montserrat: 64 km
- De Montserrat a Solsona: 79 km
- De Solsona a Sant Sadurní d'Anoia: 151 km
- De Sant Sadurní d'Anoia a Sant Salvador: 74 km
- De Sant Salvador a Tarragona: 84 km

- Barcelona, Terrassa, Monistrol de Montserrat, Sant Vicenç de Castellet
- El Pont de Vilomara, Sant Fruitós de Bages, Navàs, Cardona, Solsona, Vall de Lord
- Solsona, Cardona, Súria, Manresa, Igualada, Sant Sadurní d'Anoia
- Vilafranca del Penedès, Sitges, Arboç, Sant Salvador
- La Joncosa de Montmell, El Pont d'Armentera, Valls, Montferri, Altafulla, Tarragona

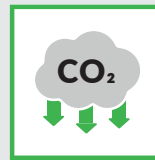
Viníes amb gust de mar

Barcelona, la gran ciutat del Mediterrani, serà l'inici d'aquest recorregut que ens portarà fins a la **Tarragona romana**. Pel camí ens anirem trobant amb **Montserrat**, amb vinyes que miren a la mar i semblen jardins, i amb un valuós patrimoni agrícola aixecat pedra a pedra. Hi haurà temps per tastar grans vins i conèixer uns gegants entranyables. Tot això amb la companyia de la música d'un geni, la millor de les bandes sonores possibles: el violoncel de **Pau Casals**.

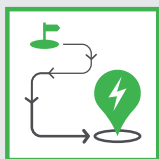
Xifres del tram

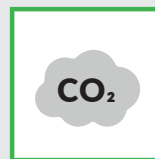
6
NÚMERO D'ETAPES

22,64 Kg
EMISSIONS LOCALS
(COTXE ELÈCTRIC)

462
QUILÒMETRES TOTALS

77,15 Kg
EMISSIONS LOCALS
(COTXE DIÈSEL)

44 Km
MÀX. ENTRE CARREGADORS

24
POBLACIONS DE RECÀRREGA

ETAPA 1 | BARCELONA, CIUTAT D'ART

Els carrers de joventut de **Picasso** mostren una Barcelona íntima, de negocis petits i encantadors. Una ciutat que sempre ha estat vinculada a l'art en totes les seves manifestacions.

Amb bicicleta

La vista des del terrat de l'hotel, on tinc preparat l'esmorzar, m'ofereix una panoràmica de 360 graus sobre Barcelona, des de la ciutat que mira a la mar fins a la que mira a les muntanyes. Tinc la platja als peus, al fons es veu la **Sagrada Família** i els moderns edificis de la Vila Olímpica i la torre Glòries, icones arquitectòniques del perfil de la ciutat. El cel, com durant més de tres-cents dies l'any, és clar: una invitació a recórrer els carrers de la ciutat amb bicicleta. La ruta triada em porta a pedalar, amb una curiosa bicicleta ecològica de bambú, per arribar a diversos murals d'art urbà.

Barri Gòtic

Torno a les vistes sobre la mar, pujant al **mirador de Colón** amb l'ascensor instal·lat a l'interior de la columna del monument. La visita es complementa, una vegada es torna a peu de carrer, amb una degustació de quatre vins de les denominacions d'origen Alella, Pla de Bages, Catalunya i Penedès. Amb l'encesa de les primeres llums artificials comença el recorregut nocturn per **Ciutat Vella** i el **barri Gòtic**, i visito Santa Maria del Pi, la catedral i places encisadores com la de Sant Felip Neri, un lloc que ens parla de la Barcelona dels gremis i que encara mostra les tràgiques marques de la Guerra Civil en alguna de les seves parets.

Les petjades de Picasso

Faig un petit salt en el temps per traslladar-me a la Barcelona bohèmia de finals del segle XIX i principi del XX, la ciutat que va tenir entre els seus carrers el jove Picasso. Passejo per llocs essencials en la seva vida, com ara l'escola on va estudiar, el **carrer Avinyó** i la cerveseria on va fer la primera exposició individual. L'obra de l'artista m'ha obert la gana; aprofitant que la ruta acaba al Museu Picasso, situat al **barri del Born**, continuo amb una ruta gastronòmica per tavernes emblemàtiques del barri. Una bona opció per acabar la tarda és un passeig tranquil visitant botigues, algunes de centenàries, de productes fets a mà, com ara joieries, botigues de moda, de cosmètica, d'artesanía i de torrons.

ETAPA 2 | LA BELLESA DEL MODERNISME

Comença el dia entre alguns dels edificis més impressionants que l'arquitectura modernista va deixar a Europa, i acaba a Montserrat, la nostra muntanya més emblemàtica.

Un passeig per l'Eixample

Surto d'hora per passejar per la façana marítima de la ciutat i tornar a gaudir de la sortida del sol. Per entendre una mica millor l'urbanisme barceloní podem contractar un recorregut privat amb un arquitecte per recórrer **l'Eixample**, l'expansió urbanística que va connectar el barri antic amb la Vila de Gràcia formant un escaquer que sembla traçat amb escaire i cartabó. Aquest barri concentra una bona part dels edificis amb més valor patrimonial de la ciutat, entre els quals importants obres modernistes com ara la Casa de les Punxes, La Pedrera, la Casa Amatller o la **Casa Batlló**.

Propera parada
18 Km (Colònia Güell)

Colònia Güell

Pujo fins a **Montjuïc** per acomiadar-me de Barcelona des de les altures, un lloc on es poden veure jardins destacats, com el Botànic, i museus com ara la Fundació Miró, el Museu Nacional d'Art de Catalunya i el Pavelló Mies van der Rohe. Faig cap a Santa Coloma de Cervelló per visitar la **cripta de la Colònia Güell**, una espectacular obra de l'**etapa naturalista de Gaudí**. Malgrat que la cripta també forma part dels set edificis de l'arquitecte declarats Patrimoni Mundial, és l'obra menys coneguda de les que integren aquesta prestigiosa llista.

Propera parada
30 Km (Terrassa) > 29 Km (Monistrol de Montserrat)

Poblacions on recarregar

 Barcelona

Cap a Montserrat

El viatge continua en direcció nord amb la intenció de conèixer el patrimoni modernista industrial de **Terrassa**, una de les Ciutats i Viles amb Caràcter, la masia Freixa amb els seus arcs parabòlics, i fer una ruta pels jardins més destacats de la ciutat i les seves esglésies visigòtiques. És un conjunt patrimonial d'excepció en l'àmbit europeu, on podem fer un recorregut per diversos segles de la història de l'art.

La parada següent és **Monistrol de Montserrat**, on agafo el tren cremallera per pujar a la muntanya de Montserrat, fer una visita a **la Moreneta** i gaudir d'un paisatge icònic, carregat de simbolisme. Les albes a la muntanya són impressionants, per la qual cosa decideixo quedar-me a passar la nit a les cel·les del monestir.

Poblacions on recarregar

 Terrassa

 Monistrol de Montserrat

 Sant Vicenç de Castellet
(10 Km des de Monistrol de Montserrat)

I mentrestant: Deixa't perdre pels carrers del nucli antic i descobreix l'encant de l'església parroquial i els racons plens d'història que envolten l'estació de tren. Si tens una mica més de temps, puja fins al conjunt monumental de Castellet: les restes del castell medieval i l'ermita romànica t'esperen amb un indret privilegiat, des d'on podràs gaudir d'unes vistes espectaculars del poble i del seu entorn natural.

ETAPA 3 | DESPERTAR A MONTSERRAT

Llevar-se a Montserrat i passejar per la muntanya durant les primeres hores del dia és una de les experiències més boniques d'aquest tram del Grand Tour de Catalunya. La ruta continua cap al Bages, terra de construccions singulars de pedra seca.

A trenc d'alba

Ha estat un encert pernoctar a Montserrat; dedico l'inici del matí a fer una ruta senzilla per l'entorn del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, recorregut que convida al passeig calmat i a la meditació mentre els primers raigs de sol van pintant de vermell les puntes de les roques més emblemàtiques, com ara el **Cavall Bernat**, el Serrat del Moro i la Palomera. Si la visita coincideix amb l'horari d'actuació de **l'Escolania**, una de les escoles de música més antigues d'Europa, val la pena entrar a la basílica per escoltar com entonen el **Virolai**, cançó que també és coneguda com a Rosa d'abril i està dedicada a la Moreneta.

Mató i carretera

Després de comprar una mica de **mató** tradicional a les botigues que hi ha al voltant de la plaça del santuari, faig la baixada de la muntanya amb l'Aeri, el telefèric que sobrevola la vall del Llobregat. Toca recuperar el cotxe per recórrer la carretera que creua el **Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac**. Encara que em crida l'atenció l'opció d'acostar-me a Sant Fruitós de Bages per fer un salt en tàndem, un minut de caiguda lliure des de 4.000 metres d'altura, decideixo ajornar-lo per quan torni en companyia i pugui compartir l'aventura.

Propera parada

39 Km (Mura) > 20 Km (Sant Fruitós de Bages) > 86 Km (Vall de Lord)

Bages

Passo la tarda amb diverses visites: les **tines de la Vall del Montcau**, unes enormes construccions de pedra seca on s'elaborava el vi a peu de vinya quan la comarca del Bages n'era una gran productora; la localitat de **Mura**, Poble amb Encant, que conserva un espectacular nucli medieval entre els seus carrers d'empedrat i un interessant molí amb més de mil anys d'història; i el **monestir de Sant Benet de Bages**, un conjunt monàstic medieval en un estat excel·lent de conservació, on expliquen com es va desenvolupar la vida monàstica entre les parets de l'església, el claustre i les cel·les. El complex ha incorporat un modern i innovador centre de recerca culinària, la **Fundació Alícia**, que promou les bondats de l'alimentació saludable, tres restaurants i una botiga de productes agroalimentaris ecològics. Continuo la ruta cap als voltants de Solsona, a la província de Lleida, on he reservat nit en una antiga masia situada a la **vall de Lord**.

Poblacions on recarregar

⚡ El Pont de Vilomara
(44 Km des de Terrassa)

⚡ Sant Fruitós de Bages (40 Km des de Terrassa)

⚡ Navàs (19 Km)

I mentrestant: Et proposem visitar el Centre Enoturístic del Pla de Bages estrenat el 2020. En un espai de 600 metres quadrats descobriràs la singularitat d'aquest territori vitivinícola i la seva història lligada a la vinya.

⚡ Cardona (30 Km)

⚡ Solsona (21 Km)

⚡ Vall de Lord (22 Km)

ETAPA 4 | CAP AL PENEDÈS

Els paisatges del Solsonès em donen el bon dia entre boires. Després de visitar una de les Ciutats amb Caràcter, la ruta s'endinsa en territori del Penedès, on s'elaboren vi i cava sota dues històriques denominacions d'origen.

Propera parada
22 Km (Solsona)

Vall de Lord

Encara que la vall de Lord està a una vintena de quilòmetres al nord de Solsona, aquest petit desviament de la ruta val la pena. A l'alba, les boires matinals emergeixen del **pantà de la Llosa del Cavall** i el seu entorn paisatgístic afavoreix la pràctica d'esports d'aventura com ara l'escalada, el barranquisme, el parapent o les rutes en BTT. El joc de llums que es filtra entre la boira deixa una dotzena d'imatges impactants en la targeta de la meva càmera de fotos. Quan el sol ja escalfa prou, lloga un caiac per remar per aquestes aigües d'un color turquesa intens. Amb un últim cop d'ull al paisatge des d'un dels ponts que creuen l'embassament, agafo la carretera panoràmica que segueix el congost del riu Cardener per arribar fins a Solsona.

Poblacions on recarregar

 Solsona

Propera parada
13 Km (Santuari del Miracle) > 18 Km (Cardona) > 17 Km (Súria) > 16 Km (Manresa)

Gegants a Solsona

Durant la visita guiada a aquesta ciutat, amb un bon patrimoni barroc, veig coses tan curioses com la col·lecció d'enormes figures del Quarto dels Gegants, on mostren tot el bestiar que desfila pels carrers en els dies de festa. El **santuari del Miracle** es troba

a uns dotze quilòmetres de Solsona, el seu altar barroc és un bon motiu per plantejar-se una visita. El viatge segueix en direcció sud, entrant de nou a les comarques de Barcelona, amb diferents opcions per fer una parada, com ara **Cardona**, amb el castell i les mines de sal, el **Poble Vell de Súria**, que s'eleva sobre el marge esquerre del riu Cardener i va ser un important enclavament en la ruta de la sal, o **Manresa**, Ciutat amb Caràcter amb un bon patrimoni modernista.

Poblacions on recarregar

 Cardona

 Súria

 Manresa

I mentrestant: no et pots perdre la basílica de la Seu, una joia del gòtic català que impressiona tant per la seva majestuositat exterior com per la bellesa interior dins com per fora. A tocar, la Cova de Sant Ignasi —amb la seva església barroca i l'edifici neoclàssic— i el Pont Vell completen l'escena més emblemàtica de la ciutat.

Propera parada
54 Km (Vilafranca del Penedès)

ETAPA 4 | CAP AL Penedès

El jardí del Penedès

El cor del **Penedès** és el meu pròxim destí. La seva vinya està encaixada entre Montserrat i la mar Mediterrània, un paisatge marcat per algunes suaus ondulacions del terreny i grans planícies que estableixen una analogia amb aquesta mar que li dona caràcter. A **Sant Sadurní d'Anoia** visito el Centre d'Interpretació del Cava, en les diferents sales del qual descobreixo la història, els protagonistes i l'arquitectura d'aquesta beguda. "L'extensa vinya del Penedès sembla un jardí", escric en el meu diari de viatge després de dedicar part de la tarda a visitar alguns dels miradors de la **ruta Miravinya**, cinc talaies amb vistes magnífiques sobre un paisatge vinícola de l'Alt Penedès esquitxat de marges i barraques de pedra seca. Acabo el dia amb un tast vertical en un dels cellers llegendaris del Penedès, aprenent a apreciar les diferències subtils que el pas del temps atorga al vi.

Poblacions on recarregar

 Igualada (32 Km)

I mentrestant: Endinsa't en el Museu de la Pell i l'Adoberia de Cal Granotes, un espai únic a Europa on descobriràs la història i l'ofici d'adobar pells. Completa la visita amb el Museu del Tren, on un recorregut guiat et farà viatjar del tren real a la miniatura. Passeja després pel nucli antic, descobreix la basílica de Santa Maria i admira el modernisme de l'Asil del Sant Crist.

 Sant Sadurní d'Anoia (32 Km des d'Igualada)

ETAPA 5 | LA MAR DE PAU CASALS

El dia em porta fins a les vinyes que toquen a la mar, un dels paisatges que va marcar la vida i va inspirar Pau Casals, el músic universal que ha emocionat diverses generacions amb la seva interpretació d'El cant dels ocells.

Propera parada
17 Km (Vilafranca del Penedès)

Catànies de Vilafranca

Si ahir va tocar conèixer la història del cava, avui era el torn del Vinseum de Vilafranca del Penedès, un museu, situat en un antic palau davant de la basílica de Santa Maria, que està dedicat a les cultures del vi. No resulta fàcil decidir entre la gran oferta enogastronòmica dels cellers del Penedès, amb diferents visites temàtiques, activitats i tastos. Opto per un maridatge de vins i formatges que m'ofereix l'àmplia gamma de matisos d'aquests vins que neixen tan a prop de la mar. Abans de deixar **Vilafranca del Penedès** m'acosto a una confiteria per comprar un parell de capses de **catànies**.

Poblacions on recarregar

 Vilafranca del Penedès

Propera parada
10 Km (Castell d'Olèrdola) > 16 Km (Sitges)

L'elegància de Sitges

De camí cap a la costa, conduint per la Carretera del Vi, faig una parada al **castell d'Olèrdola**, un conjunt monumental des del qual es té una vista excel·lent de la plana del Penedès i del Garraf. **Sitges**, en la llista de Barris i Viles Marineres, és una de les localitats més boniques de la costa catalana. Des del passeig marítim pujo les escales fins a l'església de Sant Bartomeu i Santa Tecla, situada en un petit promontori que ofereix una àmplia panoràmica de les platges de Sitges. El

passeig pel centre històric, de carrers emblanquinats i frescos, em porta fins al **museu Maricel**, amb una col·lecció artística notable. En sortir, no dubto a tastar un dels vins més curiosos que es produeixen a Catalunya, un dolç fet amb **malvasia**, que es continua elaborant gràcies a la Fundació Hospital Sant Joan Baptista.

Poblacions on recarregar

 Sitges

Propera parada
40 Km (Sant Salvador)

Sona la música

Per la carretera que envolta el pantà de Foix canvio de comarques, a les de Tarragona, però segueixo en terres de la denominació d'origen **(DO) Penedès**. Arribo fins a Sant Salvador, un dels barris marítims del **Vendrell**, on hi ha la que va ser la casa d'estiueig del violoncel·lista **Pau Casals**, avui convertida en museu. A través d'objectes personals vaig fer un recorregut per la vida d'aquest músic universal i per l'ambient on va crear la seva obra. Pau Casals va sostenir que aquesta casa era l'expressió i la síntesi de la seva vida com a català i artista. Penso en l'emoció que devia sentir el músic, la mateixa que sento jo ara, cada vegada que tornava d'un viatge i traspassava la porta per trobar-se directament amb la mar.

ETAPA 5 | LA MAR DE PAU CASALS

Poblacions on recarregar

L'Arboç (26 Km)

I mentrestant: Aprofita per descobrir aquesta vila reial des del 1174. El seu Carrer Major, ple amb d'història i arquitectura tradicional, és ideal per passejar i respirar l'essència del Penedès. No pot faltar una visita al Palau Gener i Batet, construït per l'indiano Josep Gener i Batet, avui una escola-residència, i la imponent església renaixentista de Sant Julià, coneguda com la "catedral del Penedès", amb murals gòtics a la capella dels Dolors.

Sant Salvador

ETAPA 6 | SILENCI, PAU I L'ESSÈNCIA DEL PAISATGE MEDITERRANI

Santes Creus és un dels edificis històrics més importants de Catalunya. Des de terres del Cister, carreteres secundàries van connectant joies com Montferri o Altafulla, per acabar el dia i la ruta a la Part Alta de Tarragona.

Propera parada

47 Km (Monestir de Santes Creus)
> 16 Km (Cabra del Camp)

Terres del Cister

Començo el matí a la ribera del riu Gaià, davant la porta de **Santes Creus**, un dels grans monestirs cistercencs. Al contrari dels altres dos monestirs de la Ruta del Cister, ara habitats de nou, Santes Creus va quedar despoblat després de la desamortització de Mendizábal. Va ser el lloc de repòs triat per dos reis catalans; en el seu interior podem veure els impressionants sepulcres reials i un conjunt de vitralls notable.

A Cabra del Camp faig una activitat de **marxa nòrdica entre vinyes** i camps de cereals. La brisa suau que bressola els cultius i l'agradable temperatura conviden a la introspecció, un moment íntim que em connecta amb les bondats del paisatge mediterrani. L'activitat finalitza amb la degustació d'un vi de la DO Tarragona i de l'oli de la denominació d'origen protegida (DOP) Siurana.

Poblacions on recarregar

La Joncosa de Montmell
(20 Km des de Sant Salvador)

I mentrestant: gaudeix d'aquesta petita població envoltada de natura i silenci, un indret ideal per escapar de la rutina. Des d'aquí pots fer una bonica excursió fins al Castell de Montmell i l'antiga església de Sant Miquel, des d'on gauràs d'unes vistes espectaculars. Al nucli, visita el santuari de la Mare de Déu de Montmell i descobreix el forn comunal restaurat.

El Pont d'Armentera
(33 Km des de La Joncosa de Montmell)

I mentrestant: deixa't captivar pel nucli antic, perfectament conservat, i pels vestigis del seu passat històric. Passeja sobre el pont medieval que travessa el riu Gaià, contempla l'aqüeducte romà restaurat al segle XVIII, visita l'església parroquial de Santa Magdalena i descobreix les restes del castell de Selmellà, declarat Bé d'Interès Cultural.

Valls (16 Km del Pont d'Armentera)

I mentrestant: Valls és el quilòmetre zero del món casteller, i visitar la plaça del Blat i el Museu Casteller és imprescindible per entendre aquesta tradició única. Aprofita també per endinsar-te pel nucli antic, amb carrers estrets i empedrats que conserven l'essència medieval. Encara s'hi poden veure restes de les muralles del segle XIV i algunes portes antigues que recorden el passat històric.

ETAPA 6 | SILENCI, PAU I L'ESSÈNCIA DEL PAISATGE MEDITERRANI

Propera parada

18 Km (Montferri) > 20 Km (Altafulla) >
15 Km (Tarragona)

De nou cap a la mar

Boniques carreteres comarcals envoltades de vinyes em porten fins a **Montferri**. En una petita talaia s'aixeca un santuari obra de Josep Maria Jujol, col·laborador de Gaudí. La planta del santuari té forma de vaixell orientat a les muntanyes de Montserrat, formacions rocoses en les quals es va inspirar Jujol. M'acosto de nou a la costa passant al costat d'**Altafulla**, localitat amb un bon centre històric conegut com a Vila Closa, i un barri marítim, les Botigues, que encara conserva el sabor mariner d'abans. En arribar a **Tarragona** recorro el barri de la **Part Alta** i entro a la **Casa Castellarnau**, un valuós exemple d'arquitectura burgesa entre les cases nobles que trobem al carrer Cavallers.

Bona vida a Tarragona

A la porta de la **catedral** m'espera el guia que em portarà pels diferents espais: nau, claustre i ascens al campanar, una visita amb més intrigues, traïcions, lluites, pactes i secrets que la millor de les sèries. En arribar la nit, amb tot el patrimoni romà il·luminat, trio taula en un restaurant amb poc més de mitja dotzena de taules i la cuina a la vista; accepto les recomanacions d'uns cuiners joves molt compromesos amb la cuina de productes de proximitat, on no hi falten els bons peixos que arriben directes de la Llotja de Tarragona i els vins naturals.

Poblacions on recarregar

- Montferri
- Altafulla
- Tarragona

+ SABER-NE MÉS | SI TENS MÉS TEMPS, TAMBÉ POTS VISITAR...

BARCELONA, DESTINACIÓ DE FESTIVALS

A Barcelona es donen cita al llarg de l'any més de 160 festivals, que ofereixen les últimes tendències artístiques en cinema, dansa, literatura, disseny, art... Destaquen per la popularitat i projecció internacional el Sonar, el festival de música electrònica, i el Primavera Sound, de música independent. L'agenda anual de festivals musicals inclou, a més, moltes altres propostes interessants com ara el festival Barcelona Obertura Spring Festival, al març, amb concerts de grans intèrprets nacionals i internacionals, tant als tres auditoris barcelonins com a diversos espais emblemàtics. Durant els mesos de juny i juliol se celebra el Festival Jardins de Pedralbes, que ofereix un repertori variat de concerts a l'aire lliure. I el Festival Grec, el festival cultural d'estiu de Barcelona, proposa teatre, dansa, música i activitats al carrer. El Saló Internacional del Còmic, el segon més important del món, és un cita ineludible de primavera pels amants d'aquest gènere. I si us agrada el manga, podeu visitar el Saló del Manga de Barcelona, el segon en el ranking europeu. El Loop Festival està dedicat al vídeo art. El 48H Open House Barcelona és la cita principal de la ciutat amb l'arquitectura: més de 200 edificis obren les seves portes durant un cap de setmana. El millor cinema independent internacional contemporani es presenta al Festival Internacional de Cinema d'Autor de Barcelona-d'A. I si us agrada el món de la música, el festival In-Edit és un referent en les pel·lícules de temàtica musical. Això és només una tria, hi ha festivals per triar i remenar: escolliu el vostre i a gaudir!

CARDONA I LA MUNTANYA DE SAL

El castell de Cardona corona el promontori sota el qual trobem aquesta població que va viure la seva esplendor a l'edat mitjana gràcies al comerç de la sal. Encara que el preuat mineral ja s'extreia en el Neolític, va ser la Carta de població de Cardona, en la qual es recull el dret perpetu a explotar la sal, la que va acabar de donar l'impuls definitiu perquè la prosperitat fluís pels seus carrers. Les mines van tornar a tenir una gran importància a principi del segle XX i van estar en funcionament fins a l'any 1990. Després del tancament es va posar en marxa la creació d'un parc cultural que protegís l'antiga explotació minera. Actualment, és possible conèixer el castell de Cardona i el Parc Cultural de la Muntanya de Sal mitjançant dues visites guiades i dues de teatralitzades: "La veritable història de la Torre de la Minyona" i "Projecte Alquímia: el secret del Liber Salis". En la primera coneixerem els espais més importants del vell castell comtal, com la col·legiata de Sant Vicenç i les llegendes sorgides entre els seus murs. En la visita a la mina acompanyem dos científics exploradors que segueixen els passos d'un alquimista del segle XV. Resulta molt emocionant ficar-se en la pell dels miners entrant a l'interior de les galeries, a 86 metres de profunditat. Com a curiositat, cal dir que a Cardona es van rodar algunes de les escenes principals de la pel·lícula d'Orson Welles *Campanades a mitjanit*.

LA SEGARRA, TERRA DE CASTELLS

La importància històrica de la Segarra es veu reflectida en les restes arqueològiques i monumentals que es conserven a molts indrets de la comarca. A través d'aquests vestigis es pot fer un viatge per la història del territori, des de la prehistòria fins al modernisme del segle XX, passant per l'època romana i pels estils romànic,

+ SABER-NE MÉS | SI TENS MÉS TEMPS, TAMBÉ POTS VISITAR...

gòtic i barroc. Cervera, Guissona i Sant Guim de Freixenet són alguns dels municipis segarrencs on descobrir els seus elements més significatius.

Però és l'abundant nombre de castells, torres, cases fortes i viles closes que hi ha a la Segarra el que fa que, moltes vegades, es conegui la comarca com a "Terra de Castells". De fet, és aquí on es troba la famosa Ruta dels Castells del Sió, que discorre seguint la riba del riu que li dona nom; un recorregut suau ple d'història, que s'endinsa en els paisatges de secà propis de la Segarra, i apte per a tot tipus d'excursions familiars, tant en cotxe com a peu o en BTT.

Segons l'època de l'any, una gamma de colors diversos tenyeix la comarca, des de les seves planes cerealistes fins a la muntanya mitjana, on abunden conreus típicament mediterranis d'olivera i d'ametller, que fan que el paisatge de la Segarra sigui únic al territori. Quan comença la primavera es fa difícil d'oblidar la imatge de l'espectacular contrast de la flor de l'ametller amb els camps verds de cereals i tot plegat afavoreix el poder gaudir de la natura i de la seva tranquil·litat.

CERVERA, TERRA DE CULTURA I FOC

Situada terra endins, Cervera ofereix als visitants una passejada per la seva història. Recorrent el centre històric de la capital de la Segarra hi trobem edificis i elements que ens parlen del seu passat esplendorós amb una amalgama d'estils que desperten l'interès dels més curiosos. Una ciutat ideal on perdre's tot contemplant les muralles del segle XIV, visitant la Paeria d'estil barroc o caminant pels seus carrers emblemàtics com el Carrer Major, amb les seves cases senyoriales, el carreró de les Bruixes o la Plaça Major, que acull els esdeveniments que se celebren a la ciutat, el més espectacular dels quals és l'Aquelarre de Cervera, festivitat que posa de manifest el lligam de la vila amb les bruixes de l'Edat Mitjana. Igualment, la Passió Medieval de Cervera, un altre gran esdeveniment que aplega més de 500 anys d'història, continua sent la representació que convida el visitant a retornar a l'època medieval.

Gràcies al seu estil neoclàssic amb part d'elements barrocs i al seu paranimf, la Universitat de Cervera és un dels edificis més espectaculars i una visita obligada de la ciutat, que també disposa al seu terme municipal d'un total de 16 esglésies de diferents estils arquitectònics, des del romànic de l'ermita de Sant Pere Gros i l'església de Sant Miquel de Tudela fins al neoclàssic de la de Sant Magí, passant pel gòtic de l'església de Santa Maria.

CIUTADELLA IBÈRICA DE CALAFELL

L'any 1983, els arqueòlegs Joan Santacana i Joan Sanmartí van iniciar les excavacions de la ciutadella ibèrica de Calafell, un assentament fundat a principi del segle VI aC. Es creu que va ser el poblat fortificat d'un cabdill de la tribu dels cossetans, els ibers que van viure al Camp de Tarragona. Entre 1992 i 1994, el poblat va ser reconstruït amb tècniques d'arqueologia experimental i museografia didàctica, seguint l'exemple del jaciment d'Eketorp, a l'illa sueca d'Öland. Durant la visita podem pujar a les torres i les muralles o entrar a les cases, les sitges i els tallers per veure reproduccions d'objectes quotidians i comprovar com era un dia en la vida d'una comunitat ibera. La ciutadella forma part de la Ruta dels Ibers, un projecte de turisme cultural impulsat i

+ SABER-NE MÉS | SI TENS MÉS TEMPS, TAMBÉ POTS VISITAR...

coordinat pel Museu d'Arqueologia de Catalunya.

PEDRA SECA - RUTA DE LA CAPONA

Va haver-hi un temps en què mans rudes i sàvies s'encarregaven de les construccions rurals, encaixant una pedra amb una altra amb mestratge, estudiant pesos i mesures perquè no s'utilitzava cap classe de material d'unió. Les barraques de pedra seca servien perquè el pagès s'aixoplugués i guardés les eines i el bestiar. En plena Ruta del Cister, a la localitat del Pla de Santa Maria, podem fer la Ruta de la Capona, amb bons exemples d'aquest patrimoni envoltat de camps de cultiu, principalment vinyes. És un camí pràcticament pla, d'una mica més de dos quilòmetres, que es pot recórrer a peu o en bicicleta. A més de barraques trobarem marges i construccions destinades a l'aprofitament de l'aigua de la pluja. L'any 2018, la Unesco va inscriure l'arquitectura i la cultura de la pedra seca a la llista del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat.

RUTA DEL CISTER

Les comarques de l'Alt Camp, la Conca de Barberà i l'Urgell mostren un paisatge de terres fèrtils que va cridar l'atenció dels monjos cistercencs. En cadascuna d'aquestes comarques hi van construir un monestir: Santes Creus, Poblet i Vallbona de les Monges. La Ruta del Cister enllaça els tres en un recorregut circular que segueix el traçat del GR-175, apte per recórrer-lo en diverses etapes fent senderisme (105 quilòmetres) o amb bicicleta de muntanya (108 quilòmetres). Santes Creus va ser un centre de poder i gran influència durant la Corona d'Aragó. Pere el Gran i Jaume II, al costat de la seva dona Blanca d'Anjou, van voler ser enterrats a Santes Creus, en dos mausoleus gòtics al costat de l'altar major. En les visites guiades podem conèixer les llegendes medievals vinculades a aquest monestir situat al costat de la ribera del riu Gaià. Poblet, Patrimoni de la Humanitat per la Unesco, està situat en un entorn privilegiat, al peu de les muntanyes de Prades, amb el bosc de Poblet i les seves fonts fresques a un pas. Un paisatge representatiu del jardí mediterrani, amb abundància de camps de vinya, cereal i oliveres. Vallbona de les Monges és l'únic dels tres monestirs que està envoltat d'un nucli urbà; va ser la concessió que va haver de fer l'abadessa per eludir el concili de Trento, que va prohibir que hi hagués monestirs femenins en llocs aïllats. Vallbona de les Monges i Poblet segueixen habitats en l'actualitat.

VALLS: CALÇOTADES I CASTELLS

Encara que originàriament la temporada del calçot es reduïa als mesos d'hivern, la popularització d'aquest producte ha fet que es pugui menjar des de novembre fins a l'arribada de la primavera, fins i tot fins ben avançat el mes d'abril. La manera tradicional de fer els calçots és cuinant-los a foc viu, preparat amb els sarments que resulten de podar les vinyes. Quan la part exterior es torna negra, els calçots s'emboliquen en paper de diari durant alguns minuts perquè s'acabin de coure i es conservin calents. El calçot es menja amb les mans, estirant de la capa exterior cap avall amb els dits i sucant-lo en salsa romesco. A continuació se sol servir una bona graellada de carn. El calçot de Valls està emparat sota la figura d'Indicació Geogràfica Protegida. L'últim diumenge de gener se celebra a la localitat la Festa de la Calçotada. Al programa hi destaca el concurs

+ SABER-NE MÉS | SI TENS MÉS TEMPS, TAMBÉ POTS VISITAR...

de menjar calçots, el rècord del qual està en més de tres-centes unitats.

Valls també és una de les capitals dels castells, on està previst que s'obri el Museu Casteller de Catalunya. Ha estat projectat per l'arquitecte Dani Freixas, Premi Nacional d'Arquitectura, i en els seus gairebé 3.000 metres quadrats podrem conèixer, mitjançant les tecnologies audiovisuals més avançades, la complexitat de la construcció d'aquestes torres humanes que arriben als deu pisos d'alçada i el profund sentiment amb què es viuen les diades entre els integrants de les colles.